

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«МАРГАНЕЦЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
«ДНІПРОВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

В.о. директора

ВСП «Марганецький фаховий
коледж НТУ «ДП»

_____ Дмитро ГАЦЬКО

Введено в дію

наказом від _____ 2025 № ____

***Положення
про академічну мобільність у
Відокремленому структурному підрозділі
«Марганецький фаховий коледж
Національного технічного університету
«Дніпровська політехніка»***

Розглянуто та затверджено

Педагогічною радою

Протокол від «____» _____ 2025 № ____

Марганець
2025

1 Загальні положення

1.1 Положення про академічну мобільність (далі – Положення) у Відокремленому структурному підрозділі «Марганецький фаховий коледж Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» (далі – Коледж) розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 року № 579 (зі змінами та доповненнями) та інших нормативно-правових документів з питань вищої та фахової передвищої освіти.

1.2. Положення регламентує діяльність Коледжу щодо організації академічної мобільності і встановлює загальний порядок організації різних програм академічної мобільності учасників освітнього процесу на території України і за кордоном.

1.3 Академічна мобільність передбачає можливість учасників освітнього процесу Коледжу навчатися, викладати, стажуватися, проходити навчальну або виробничу практику в партнерському закладі фахової передвищої освіти (в Україні або за кордоном) з можливістю:

- відображення в індивідуальному плані роботи як форма підвищення кваліфікації, стажування або виконання частини навчального навантаження (якщо мобільність передбачає викладання за кордоном/в іншому ЗФПО або ЗВО);
- врахування результатів участі в рамках академічної мобільності як підвищення кваліфікації, розширення досвіду;
- перезарахування в установленому порядку засвоєних навчальних дисциплін, практик тощо;
- врахування як додатковий бал у рейтингових оцінюваннях або мотиваційних системах (наприклад, при розподілі надбавок, премій або участі в інших програмах підтримки).

1.4 Право на академічну мобільність може бути реалізоване на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти і науки, міжнародних програм і проектів, договорів про співробітництво між Коледжем та вітчизняним або іноземним закладом освіти (далі заклади освіти-партнери), а також може бути реалізоване учасником освітнього процесу Коледжу із власної ініціативи, підтриманої адміністрацією Коледжу на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.

1.5 Програми академічної мобільності повинні відповідати напрямам діяльності Коледжу.

1.6 Не може брати участь у програмі академічної мобільності заклад освіти (наукова установа) з іноземними інвестиціями держави, визнаної в установленому порядку державою-агресором або державою-окупантом, або заклад освіти (наукова установа), зареєстрований на території такої держави, або кінцевий бенефіціарний власник (контролер) якого є резидентом держави-агресора або держави-окупанта, або у разі, коли іноземний заклад освіти (наукова установа) має постійне місцезнаходження на території держави-агресора, держави-окупанта або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні. Не можуть брати участь у програмі академічної мобільності громадяни держави, визнаної в установленому порядку державою-агресором або державою-окупантом, або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

2 Цілі та завдання академічної мобільності

2.1 Основними цілями академічної мобільності є:

- підвищення якості фахової передвищої освіти;
- підвищення конкурентоздатності випускників Коледжу на українському та міжнародному ринках освітніх послуг та праці;
- збагачення індивідуального досвіду здобувачів освіти щодо інших моделей здобуття та поширення знань;
- залучення світового інтелектуального потенціалу до вітчизняного освітнього процесу на основі двосторонніх та багатосторонніх угод між закладами-партнерами;
- установа внутрішніх та зовнішніх інтеграційних зв'язків;
- гармонізація освітніх стандартів закладів-партнерів.

2.2 Основними завданнями академічної мобільності є:

- підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки учасників освітнього процесу;
- набуття професійного досвіду під час проходження навчальних та виробничих практик;
- можливість одночасного отримання учасниками освітнього процесу двох документів про фахову передвищу освіту з додатками встановленого в закладах-партнерах зразка та інформацією про систему оцінювання в них навчальних здобутків здобувачів освіти;
- підвищення рівня володіння іноземними мовами;

- підтримка соціальних, економічних, культурних, політичних взаємовідносин та зв'язків з іншими країнами.

3 Види та форми академічної мобільності

3.1 Основними видами академічної мобільності є:

- зовнішня академічна мобільність – навчання, включаючи проходження практик, викладання, стажування учасників академічної мобільності Коледжу в освітніх закладах за кордоном протягом певного періоду;
- внутрішня академічна мобільність – навчання, включаючи проходження практик, викладання, стажування учасників академічної мобільності Коледжу в інших освітніх закладах України протягом певного періоду.

Щодо учасників академічну мобільність розрізняють як таку:

- групова академічна мобільність – навчання, викладання, проходження практики, стажування в закладах-партнерах, організовані Коледжем з метою реалізації освітніх, академічних та дослідницьких програм тощо;
- індивідуальна академічна мобільність – навчання, викладання, проходження практики, стажування учасників освітнього процесу в закладах освіти-партнерах з метою реалізації індивідуальних освітніх, академічних та дослідницьких програм тощо;
- ініціативна академічна мобільність - навчання, викладання, проходження практики, стажування учасників освітнього процесу з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією Коледжу, з метою реалізації індивідуальних освітніх та академічних програм у рамках вітчизняних і зарубіжних державних програм та проєктів тощо за узгодженими та затвердженими в установленому порядку індивідуальними навчальними планами здобувачами освіти та освітньо-професійними програмами.

3.2 Формами академічної мобільності для учасників освітнього процесу, що здобувають освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра є:

- навчання за програмами академічної мобільності;
- мовне стажування (удосконалення рівня практичного володіння іноземною мовою в певній професійній діяльності або галузі знань);
- навчальна та виробнича практики;
- інші форми (участь у конференціях, семінарах, тощо).

3.3 Формами академічної мобільності для педагогічних працівників та інших учасників освітнього процесу є:

- участь у спільних проєктах;

- викладання;
- наукове дослідження;
- стажування;
- мовне стажування;
- підвищення кваліфікації.

3.4 Конкретні форми та види академічної мобільності визначають та регулюють угоди Коледжу з українськими або закордонними організаціями-партнерами, а також угоди про співпрацю та додатки до них. Програми академічної мобільності повинні відповідати спеціальностям, за якими навчаються, чи галузям, у яких працюють учасники академічної мобільності Коледжу.

4 Організаційне забезпечення академічної мобільності

4.1 Академічна мобільність учасників освітнього процесу здійснюється на підставі укладення угод про співробітництво між вітчизняним чи іноземним закладом освіти та Коледжем; між двома закладами освіти України за узгодженими та затвердженими в установленому порядку індивідуальними навчальними планами студентів та освітньо-професійними програмами.

4.2 Організаційний супровід програм академічної мобільності в Коледжі (укладання відповідних угод; інформування учасників освітнього процесу про наявні програми, ознайомлення їх з інформаційними пакетами); надання методичної допомоги щодо оформлення документів для навчання за програмами академічної мобільності (угод про навчання); здійснення зв'язку з партнерами, контроль за виконанням зазначених заходів забезпечує заступник директора з навчально-виховної роботи через навчальну частину та відділення коледжу.

4.3 До участі в програмах академічної мобільності допускаються здобувачі освіти, починаючи з третього курсу (на базі БЗСО) або з другого (на базі ПЗСО), які здобувають освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра, а також педагогічні працівники коледжу.

4.4 Для безпосереднього супроводу програми академічної мобільності наказом директора призначається координатор академічної мобільності (координатор академічної мобільності - досвідчений педагогічний працівник, добре обізнаний з плануванням та організацією освітнього процесу).

4.5 Координатор академічної мобільності виконує такі завдання:

- надає рекомендації щодо формування договорів про участь за програмами академічної мобільності учасників освітнього процесу Коледжу;

- погоджує договір та подає його на затвердження директору;
- здійснює контроль за реалізацією договору здобувача освіти на підставі відомостей про зараховані кредитні модулі.

4.6 Перезарахування результатів академічної мобільності, що були отримані учасниками академічної мобільності у зв'язку з участю в програмі академічної мобільності здійснюється на підставі рішення Педагогічної ради.

4.7 Відбір здобувачів освіти для участі в програмах академічної мобільності здійснюється конкурсною комісією Коледжу, що створюється наказом директора з урахування рейтингу навчальної успішності здобувача освіти; участі в науково-пошуковій та дослідницькій роботі Коледжу та поза його межами; рівня володіння іноземною мовою; мотивації до участі в академічній мобільності.

Перелік необхідних документів для участі в програмі академічної мобільності здобувачів освіти закладів освіти - партнерів та процедура їх подання регламентується угодами між закладами -партнерами.

Конкурсну комісію очолює директор Коледжу. У роботі конкурсної комісії обов'язкову участь беруть завідувач відділення, координатор академічної мобільності, заступник директора з навчально-виховної роботи, голова циклової (випускової) комісії; представники органів самоврядування здобувачів освіти.

4.8 Етапи, тривалість та зміст навчання у закладах-партнерах визначаються навчальними планами зі спеціальностей (освітньо-професійних програм, спеціалізацій) та графіками навчального процесу, які затверджені у закладах-партнерах. Узгоджені навчальні плани та графіки навчального процесу затверджуються керівниками закладів-партнерів.

4.9 При формуванні індивідуального навчального плану здобувача освіти враховується фактичне виконання ним індивідуальних навчальних планів поточного та попередніх навчальних років. Навчання за індивідуальним навчальним планом може здійснюватися із застосуванням технологій дистанційного навчання.

4.10 Учасники освітнього процесу, відібрані для короткотривалого навчання у закладах-партнерах, які вирішили не переривати навчання за основним місцем, зобов'язані до початку навчання в закладі-партнері укласти з Коледжем договори про участь за програмою академічної мобільності та затвердити їх.

Виконання визначеної договором освітньо-професійної програми може здійснюватися із застосуванням технологій дистанційного навчання. Водночас допускається незначне корегування співвідношення годин, відведених на теоретичні і практичні види робіт із збільшенням частки самостійної роботи.

4.11 Учасник академічної мобільності, окрім вивчення обов'язкових навчальних дисциплін, має право самостійного вибору додаткових навчальних дисциплін, якщо це передбачено відповідними угодами між партнерами.

4.12 Усі навчальні дисципліни, включені у Договір, є обов'язковими для вивчення. За виконання договору персональну відповідальність несе здобувач освіти.

4.13 За здобувачем освіти коледжу на період навчання в іншому закладі-партнері на території України чи поза її межами зберігаються відповідно до укладеного договору про академічну мобільність місце навчання та виплата стипендії згідно із законодавством протягом навчання, стажування чи провадження наукової діяльності в іншому закладі-партнері на території України чи поза її межами, якщо стипендія не передбачена умовами академічної мобільності.

4.14 Особи, що уклали договори про навчання за програмою академічної мобільності, не відраховуються із складу здобувачів освіти Коледжу на період реалізації права на академічну мобільність та обліковуються в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

4.15 Направлення учасника академічної мобільності за кордон здійснюється на підставі наказу директора коледжу. Координатор академічної мобільності готує проект наказу про скерування на навчання за програмою академічної мобільності на основі наступних документів:

- заяви на ім'я директора коледжу про скерування на навчання за програмою академічної мобільності, із візою-погодженням голови випускової циклової комісії, завідувача відділення і резолюцією заступника директора з навчально-виховної роботи;

- завіреної копії запрошення та його перекладу;

- договору про участь за програмою академічної мобільності.

Відповідна інформація подається у відділ кадрів коледжу.

4.16 Іноземні здобувачі освіти, що реалізують право на академічну мобільність у межах договорів про співробітництво з коледжем, можуть бути зараховані на навчання до коледжу (за необхідності - при умові отримання коледжем ліцензії на провадження освітньої діяльності з підготовки іноземців та осіб без громадянства):

- за рахунок коштів міжнародних програм та організацій;
- за рахунок власних надходжень Коледжу;
- за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб;

- на умовах безоплатного навчання у разі взаємного обміну здобувачами освіти, в тому числі за спільними освітніми програмами, які передбачають отримання спільного або подвійного документа (документів) про освіту на умовах безоплатного навчання у разі міжнародного обміну здобувачами освіти, якщо кількість таких іноземних здобувачів освіти не перевищує кількість вітчизняних здобувачів освіти, які навчаються в іноземному закладі-партнері в межах програм академічної мобільності відповідно до укладених між закладами освіти договорів про міжнародну академічну мобільність.

4.17 Педагогічні та науково-педагогічні працівники коледжу можуть реалізувати право на академічну мобільність для провадження професійної діяльності відповідно до укладеного договору про участь у програмі академічної мобільності. При цьому за зазначеними працівниками зберігається основне місце роботи в коледжі до двох років. Оплата праці відповідно до законодавства за основним місцем роботи в коледжі зберігається на термін до шести місяців, якщо вона не передбачена програмою академічної мобільності.

4.18 Іноземні наукові, науково-педагогічні і педагогічні працівники закладів-партнерів, які залучені до провадження освітньої та наукової діяльності під час їхнього перебування в коледжі, мають усі права та обов'язки працівників коледжу. Умови приїзду провідних іноземних науковців та діячів освіти на запрошення коледжу та їх перебування в Україні можуть визначатися додатковими договорами, які укладено між коледжем та запрошеною особою.

5 Визнання та перезарахування результатів навчання

5.1 Порівняння обсягу навчального навантаження під час здобуття освіти в межах програми академічної мобільності ґрунтується на зіставленні результатів навчання, яких було досягнуто здобувачем освіти у закладі-партнері, та результатів навчання, запланованих освітньо-професійною програмою закладу освіти, в якому здобувач освіти навчається на постійній основі.

5.2 Визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва із закладами-партнерами здійснюється з використанням Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) або з використанням системи оцінювання навчальних здобутків здобувачів освіти, прийнятої у країні закладу-партнера, якщо в ній не передбачено застосування ЄКТС.

5.3 Перезарахування вивчених навчальних дисциплін та ліквідація академічного розходження здійснюється відповідно до діючого законодавства на

підставі наданого здобувачем освіти документу з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків здобувачів освіти, завіреного в установленому порядку закладом-партнером.

5.4 Порядок ліквідації академічної різниці визначається закладами-партнерами відповідно до чинного законодавства обох сторін.

5.5 Результати підсумкової атестації здобувачів освіти у період навчання у закладі-партнері представляються за прийнятою там шкалою і переводяться у шкалу, прийняту в Коледжі.

5.6 Атестація здобувачів освіти, які навчаються за програмою академічної мобільності, здійснюється у встановленому порядку. Якщо здобувач освіти Коледжу під час перебування у навчальному закладі-партнері, на базі якого реалізується право на академічну мобільність, не виконав програму навчання, то після повернення до Коледжу йому може бути запропоновано індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості або повторний курс навчання за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб.

5.7 Ухвалення рішення про перезарахування вивчених навчальних дисциплін, проходження навчальної та виробничої практик здійснює Педагогічна рада на підставі наданого учасником освітнього процесу документа з переліком навчальних дисциплін та результатами їх вивчення; зазначенням проходження навчальної та виробничої практик, кількості кредитів та інформації про систему оцінювання навчальних здобутків здобувача освіти, завіреного в установленому порядку у закладі освіти-партнері.

5.8 Порядок ліквідації академічної різниці визначається закладами-партнерами відповідно до чинного законодавства обох сторін.

5.9 Результати підсумкової атестації здобувачів освіти в період навчання в закладі-партнері подаються за прийнятою там шкалою і переводяться в шкалу, прийняту в Коледжі.

6 Обов'язки закладів-партнерів

6.1 Коледж зобов'язаний:

- укласти договір про співробітництво щодо реалізації програми академічної мобільності учасників освітнього процесу між закладами-партнерами та узгодити освітньо-професійні програми;

- забезпечити вільний і рівний доступ учасників освітнього процесу до інформації про наявні програми академічної мобільності та чинні критерії відбору;

- надавати учасникам освітнього процесу консультативні послуги під час оформлення документів для участі в програмах академічної мобільності;

- контролювати наявність документів, що підтверджують законність перебування здобувачами освіти іноземців на території країни, що приймає.

6.2 Заклад-партнер, що приймає на навчання, зобов'язаний:

- зарахувати здобувача освіти, направленого на навчання на визначений договором строк відповідно до норм законодавства сторони, що приймає;

- створити всі необхідні умови для виконання здобувачами освіти індивідуального навчального плану;

- сприяти здобувачам освіти у вирішенні візових, житлових та побутових проблем;

- надавати можливість здобувачам освіти закладам-партнерам брати участь у конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представляти свої науково-пошукові роботи для публікацій; користуватися навчальною, науковою, виробничою, культурною базою закладу освіти;

- контролювати наявність документів, що підтверджують законність перебування здобувачів освіти-іноземців на території приймаючої країни;

- після завершення навчання видати здобувачам освіти документ з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків здобувача освіти або документ про освіту з додатком встановленого в закладі-партнері зразка.

6.3 Обов'язки закладів-партнерів щодо здобувачів освіти, які беруть участь у програмах академічної мобільності, мають бути обумовлені у відповідних договорах між закладами-партнерами.

7 Права та обов'язки учасників академічної мобільності

7.1 Учасники академічної мобільності мають право на:

- продовження навчання в цілому або вивчення окремих навчальних дисциплін за однаковою освітньо-професійною програмою підготовки фахівців у закладах-партнерах;

- безпечні для життя та нешкідливі для здоров'я умови навчання;

- користування навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною базою закладу освіти, що приймає;

- участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх наукових робіт для публікацій;
- представлення своїх наукових робіт для публікації;
- отримання документа про відповідний освітньо-професійний ступінь встановленого в закладі-партнері зразка, якщо це передбачено угодою між закладами-партнерами щодо програм академічної мобільності.

7.2 Учасники академічної мобільності зобов'язані:

- своєчасно надати необхідні документи для участі в програмі академічної мобільності;
- вчасно прибути до закладу освіти, в якому реалізується право на академічну мобільність;
- під час реалізації права на академічну мобільність дотримуватися законодавства країни перебування, правил внутрішнього розпорядку, Статуту (Положення про заклад) та інших нормативно-правових документів закладу освіти (наукової установи), в якому реалізується право на академічну мобільність;
- виконати індивідуальний навчальний план;
- після завершення заходів із реалізації права на академічну мобільність у закладі-партнері вчасно повернутися до Коледжу.

8 Звітування та оформлення документів про результати навчання за програмою академічної мобільності

8.1 Після повернення до Коледжу учасник академічної мобільності надає координатору академічної мобільності завірену в установленому порядку закладом-партнером копію документа з переліком навчальних дисциплін та результатами їх вивчення, проходження навчальної та виробничої практик, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків здобувачів освіти (сертифікат, диплом, виписка навчальних досягнень тощо).

8.2 Коледж у встановленому порядку приймає рішення щодо повернення учасника освітнього процесу на навчання після завершення програми академічної мобільності.

8.3 Якщо учасник освітнього процесу під час перебування у закладі-партнері не виконав затверджену освітньо-професійну програму, то після повернення до Коледжу, йому може бути запропонований індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості, затверджений в установленому порядку, або повторний курс навчання. У цьому випадку фінансування навчання здобувача освіти здійснюється за кошти фізичних та юридичних осіб.

9 Фінансове забезпечення організації академічної мобільності

9.1 Участь здобувачів освіти у програмах академічної мобільності відбувається згідно з фінансовими умовами програм або угод із закладами партнерами, які включають відповідні статті про витрати (проїзд, стипендія, проживання, плата за навчання тощо).

9.2 Фінансування програм академічної мобільності, відповідно до домовленостей учасників, може здійснюватися за рахунок:

- грантів національних і міжнародних організацій та приватних фондів;
- коштів сторони, що приймає;
- особистих коштів учасників;
- коштів фізичних та юридичних осіб-спонсорів тощо.

9.3 Фінансові умови навчання в коледжі на час перебування учасників освітнього процесу у закладі-партнері визначають індивідуально для кожного здобувача освіти з урахуванням умов фінансування його навчання в коледжі. За здобувачами освіти на період навчання в іншому закладі-партнері на території України чи поза її межами зберігається місце навчання.

Заступник директора з НВР
Завідувач відділення

Наталя МАЖОРОВА
Тетяна ГАЦЬКО

Погоджено:
Юрисконсульт

Тетяна ПСАЛТИРЬОВА